

金剛般若波羅蜜經
(依唐柳公權敦煌石室版)

香讚

爐香乍爇 法界蒙熏 諸佛海會悉遙聞
Lú Xiāng Zhà Ruò Fǎ Jiè Méng Xūn Zhū Fó Hǎi Huì Xī Yáo Wén

隨處結祥雲 誠意方殷 諸佛現全身
Suí Chù Jiē Xiáng Yún Chéng Yì Fāng Yīn Zhū Fó Xiàn Quán Shēn

南無香雲蓋菩薩摩訶薩 三稱
Ná Mó Xiāng Yún Gài Pú Sà Mó Hē Sà

南無常住十方佛
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Fó

南無常住十方法
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Fǎ

南無常住十方僧
Ná Mó Cháng Zhù Shí Fāng Sēng

南無本師釋迦牟尼佛 三稱
Ná Mó Bēn Shī Shī Jiā Móu Ní Fó

開經偈

無上甚深微妙法
Wú Shàng Shēn Shēn Wēi Miào Fǎ

百千萬劫難遭遇
Bǎi Qiān Wàn Jié Nán Zāo Yù

我今見聞得受持
Wǒ Jīn Jiàn Wén Dé Shòu Chí

願解如來真實義
Yuàn Jiě Rú Lái Zhēn Shí Yì

金剛般若波羅蜜經

Jīn Gāng Bō Rě Bō Luó Mì Jīng

姚秦三藏法師鳩摩羅什 譯

Yáo Qín Sān Zàng Fǎ Shī Jiū Mó Luó Shī Yì

如是我聞：一時佛在舍衛國祇樹給孤獨園，與

Rú Shì Wǒ Wén Yī Shí Fó Zài Shè Wèi Guó Qí Shù Jǐ Gū Dú Yuán Yǔ

大比丘眾千二百五十人俱。爾時世尊食時，著衣持

Dà Bǐ Qiū Zhòng Qiān Èr Bǎi Wǔ Shí Rén Jù Ěr Shí Shì Zūn Shí Shí Zhuó Yī Chí

鉢，入舍衛大城乞食；於其城中次第乞已，還至本

Bō Rù Shè Wèi Dà Chéng Qǐ Shí Yú Qí Chéng Zhōng Cì Dì Qǐ Yǐ Huán Zhì Běn

處。飯食訖，收衣鉢，洗足已，敷座而坐。

Chù Fàn Sì Qǐ Shōu Yī Bō Xǐ Zú Yǐ Fū Zuò Ēr Zuò

時長老須菩提在大眾中即從座起，偏袒右肩右

Shí Zhǎng Lǎo Xū Pú Tí Zài Dà Zhòng Zhōng Jí Cóng Zuò Qǐ Piān Tǎn Yòu Jiān Yòu

膝著地，合掌恭敬而白佛言：希有，世尊！如來善

Xī Zhuó Dì Hé Zhǎng Gōng Jìng Ěr Bó Fó Yán Xī Yǒu Shì Zūn Rú Lái Shàn

護念諸菩薩，善付囑諸菩薩。世尊！善男子善女人

Hù Niàn Zhū Pú Sà Shàn Fù Zhǔ Zhū Pú Sà Shì Zūn Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén

發阿耨多羅三藐三菩提心，應云何住？云何降伏其

Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yīng Yún Hé Zhù Yún Hé Xiáng Fú Qí

心？

Xīn

佛言：善哉！善哉！須菩提！如汝所說，如來

Fó Yán Shàn Zāi Shàn Zāi Xū Pú Tí Rú Rǔ Suǒ Shuō Rú Lái

善護念諸菩薩，善付囑諸菩薩。汝今諦聽，當為汝

Shàn Hù Niàn Zhū Pú Sà Shàn Fù Zhǔ Zhū Pú Sà Rú Jīn Dì Tīng Dāng Wèi Rú

說：善男子善女人發阿耨多羅三藐三菩提心，應如
Shuō Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yīng Rú

是住，如是降伏其心。
Shì Zhù Rú Shì Xiáng Fú Qí Xīn

唯然。世尊！願樂欲聞。
Wéi Rān Shì Zūn Yuàn Yào Yù Wén

佛告須菩提：諸菩薩摩訶薩應如是降伏其心。
Fó Gào Xū Pú Tí Zhū Pú Sā Mó Hē Sā Yīng Rú Shì Xiáng Fú Qí Xīn

所有一切眾生之類，若卵生、若胎生、若濕生、若
Suǒ Yǒu Yī Qiē Zhòng Shēng Zhī Lèi Ruò Luǎn Shēng Ruò Tāi Shēng Ruò Shī Shēng Ruò

化生、若有色、若無色、若有想、若無想、若非有
Huà Shēng Ruò Yǒu Sè Ruò Wú Sè Ruò Yǒu Xiǎng Ruò Wú Xiǎng Ruò Fēi Yǒu

想非無想，我皆令入無餘涅槃而滅度之。如是滅度
Xiǎng Fēi Wú Xiǎng Wǒ Jiē Lǐng Rù Wú Yú Niè Pán Ēr Miè Dù Zhī Rú Shì Miè Dù

無量無數無邊眾生，實無眾生得滅度者。何以故？
Wú Liàng Wú Shù Wú Biān Zhòng Shēng Shí Wú Zhòng Shēng Dé Miè Dù Zhě Hé Yǐ Gù

須菩提！若菩薩有我相、人相、眾生相、壽者相，
Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Yǒu Wǒ Xiàng Rén Xiàng Zhòng Shēng Xiàng Shòu Zhě Xiàng

即非菩薩。
Jí Fēi Pú Sā

復次須菩提！菩薩於法，應無所住行於布施，
Fù Cì Xū Pú Tí Pú Sā Yú Fǎ Yīng Wú Suǒ Zhù Xíng Yú Bù Shī

所謂不住色布施，不住聲香味觸法布施。須菩提！
Suǒ Wèi Bú Zhù Sè Bù Shī Bú Zhù Shēng Xiāng Wèi Chù Fǎ Bù Shī Xū Pú Tí

菩薩應如是布施，不住於相。何以故？若菩薩不住
Pú Sā Yīng Rú Shì Bù Shī Bú Zhù Yú Xiàng Hé Yǐ Gù Ruò Pú Sā Bú Zhù

相布施，其福德不可思量。

Xiàng Bù Shī Qí Fú Dé Bù Kě Sī Liàng

須菩提！於意云何？東方虛空可思量不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Dōng Fāng Xū Kōng Kě Sī Liàng Fǒu

不也。世尊！

Fǒu Yě Shì Zūn

須菩提！南西北方四維上下虛空，可思量不？

Xū Pú Tí Nán Xī Běi Fāng Sì Wéi Shàng Xià Xū Kōng Kě Sī Liàng Fǒu

不也。世尊！

Fǒu Yě Shì Zūn

須菩提！菩薩無住相布施，福德亦復如是不可

Xū Pú Tí Pú Sà Wú Zhù Xiàng Bù Shī Fú Dé Yì Fù Rú Shì Bù Kě

思量。須菩提！菩薩但應如所教住。

Sī Liàng Xū Pú Tí Pú Sà Dān Yīng Rú Suǒ Jiào Zhù

須菩提！於意云何？可以身相見如來不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Kě Yǐ Shēn Xiàng Jiàn Rú Lái Fǒu

不也。世尊！不可以身相得見如來。何以故？

Fǒu Yě Shì Zūn Bù Kě Yǐ Shēn Xiàng Dé Jiàn Rú Lái Hé Yǐ Gù

如來所說身相，即非身相。

Rú Lái Suǒ Shuō Shēn Xiàng Jí Fēi Shēn Xiàng

佛告須菩提：凡所有相，皆是虛妄。若見諸相

Fó Gào Xū Pú Tí Fán Suǒ Yǒu Xiàng Jiē Shì Xū Wàng Ruò Jiàn Zhū Xiàng

非相，則見如來。

Fēi Xiàng Zé Jiàn Rú Lái

須菩提白佛言：世尊！頗有眾生得聞如是言說

Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Pō Yǒu Zhòng Shēng Dé Wén Rú Shì Yán Shuō

章句，生實信不？

Zhāng Jù Shēng Shí Xìn Fǒu

佛告須菩提：莫作是說。如來滅後，後五百歲

Fó Gào Xū Pú Tí Mò Zuò Shì Shuō Rú Lái Miè Hòu Hòu Wǔ Bǎi Suì

，有持戒修福者，於此章句能生信心，以此為實，

Yǒu Chí Jiè Xiū Fú Zhě Yú Cǐ Zhāng Jù Néng Shēng Xìn Xīn Yǐ Cǐ Wéi Shí

當知是人於一佛二佛三四五佛而種善根，已於無

Dāng Zhī Shì Rén Bù Yú Yī Fó ěr Fó Sān Sì Wǔ Fó ěr Zhōng Shàn Gēn Yǐ Yú Wú

量千萬佛所種諸善根。聞是章句乃至一念生淨信者

Liàng Qiān Wàn Fó Suǒ Zhōng Zhū Shàn Gēn Wén Shì Zhāng Jù Nǎi Zhì Yī Niàn Shēng Jìng Xìn Zhě

，須菩提！如來悉知悉見，是諸眾生得如是無量福

Xū Pú Tí Rú Lái Xī Zhī Xī Jiàn Shì Zhū Zhòng Shēng Dé Rú Shì Wú Liàng Fú

德。何以故？是諸眾生無復我相、人相、眾生相、

Dé Hé Yǐ Gù Shì Zhū Zhòng Shēng Wú Fù Wǒ Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng

壽者相。無法相，亦無非法相。何以故？是諸眾生

Shòu Zhě Xiāng Wú Fǎ Xiāng Yì Wú Fēi Fǎ Xiāng Hé Yǐ Gù Shì Zhū Zhòng Shēng

若心取相，則為著我、人、眾生、壽者。若取法相

Ruò Xīn Qǔ Xiāng Zé Wéi Zhuó Wǒ Rén Zhòng Shēng Shòu Zhě Ruò Qǔ Fǎ Xiāng

，即著我、人、眾生、壽者。何以故？若取非法相

Jí Zhuó Wǒ Rén Zhòng Shēng Shòu Zhě Hé Yǐ Gù Ruò Qǔ Fēi Fǎ Xiāng

，即著我、人、眾生、壽者。是故不應取法，不應

Jí Zhuó Wǒ Rén Zhòng Shēng Shòu Zhě Shì Gù Bù Yīng Qǔ Fǎ Bù Yīng

取非法。以是義故，如來常說：汝等比丘，知我說

Qǔ Fēi Fǎ Yǐ Shì Yì Gù Rú Lái Cháng Shuō Rǔ Děng Bī Qiū Zhī Wǒ Shuō

法如筏喻者，法尚應捨何況非法。

Fǎ Rú Fá Yù Zhě Fǎ Shàng Yīng Shě Hé Kuàng Fēi Fǎ

須菩提！於意云何？如來得阿耨多羅三藐三菩

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú

提耶？如來有所說法耶？

Tí Yē Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Yē

須菩提言：如我解佛所說義，無有定法名阿耨

Xū Pú Tí Yán Rú Wǒ Jiě Fó Suǒ Shuō Yì Wú Yǒu Dìng Fǎ Míng Ā Nòu

多羅三藐三菩提，亦無有定法如來可說。何以故？

Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yì Wú Yǒu Dìng Fǎ Rú Lái Kě Shuō Hé Yì Gù

如來所說法，皆不可取不可說，非法、非非法。所

Rú Lái Suǒ Shuō Fǎ Jiē Bù Kě Qǔ Bù Kě Shuō Fēi Fǎ Fēi Fēi Fǎ Suǒ

以者何？一切賢聖，皆以無為法而有差別。

Yǐ Zhě Hé Yī Qiè Xián Shèng Jiē Yì Wú Wéi Fǎ Ér Yǒu Cī Bié

須菩提！於意云何？若人滿三千大千世界七寶

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ruò Rén Mǎn Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiē Qī Bǎo

以用布施，是人所得福德寧為多不？

Yǐ Yòng Bù Shī Shì Rén Suǒ Dé Fú Dé Níng Wéi Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！何以故？是福德即非

Xū Pú Tí Yán Shèn Duō Shì Zūn Hé Yì Gù Shì Fú Dé Jí Fēi

福德性，是故如來說福德多。

Fú Dé Xìng Shì Gù Rú Shuō Fú Dé Duō

若復有人於此經中受持乃至四句偈等，為他人

Ruò Fù Yǒu Rén Yú Cǐ Jīng Zhōng Shòu Chí Nǎi Zhì Sì Jù Jì Děng Wéi Tā Rén

說，其福勝彼。何以故？須菩提！一切諸佛及諸佛

Shuō Qí Fú Shèng Bǐ Hé Yì Gù Xū Pú Tí Yī Qiè Zhū Fó Jí Zhū Fó

阿耨多羅三藐三菩提法，皆從此經出。須菩提！所

Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Fǎ Jiē Cóng Cǐ Jīng Chū Xū Pú Tí Suǒ

謂佛法者，即非佛法。

Wèi Fó Fǎ Zhě Jí Fēi Fó Fǎ

須菩提！於意云何？須陀洹能作是念：我得須

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Xū Tuó Huán Néng Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Xū

陀洹果不？

Tuó Huán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？須陀洹名為

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yě Shì Zūn Hé Yǐ Gù Xū Tuó Huán Míng Wéi

入流而無所入，不入色聲香味觸法，是名須陀洹。

Rù Liú Ér Wú Suǒ Rù Bú Rù Sè Shēng Xiāng Wèi Chù Fǎ Shì Míng Xū Tuó Huán

須菩提！於意云何？斯陀含能作是念：我得斯

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Sī Tuó Hán Néng Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Sī

陀含果不？

Tuó Hán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？斯陀含名一

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yě Shì Zūn Hé Yǐ Gù Sī Tuó Hán Míng Yī

往來，而實無往來，是名斯陀含。

Wǎng Lái Ér Shí Wú Wǎng Lái Shì Míng Sī Tuó Hán

須菩提！於意云何？阿那含能作是念：我得阿

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ā Nà Hán Néng Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Ā

那含果不？

Nà Hán Guǒ Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？阿那含名為

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yě Shì Zūn Hé Yǐ Gù Ā Nà Hán Míng Wéi

不來，而實無來，是故名阿那含。

Bù Lái Ér Shí Wú Lái Shì Gù Míng Ā Nà Hán

須菩提！於意云何？阿羅漢能作是念：我得阿

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ā Luó Hàn Nèng Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Ā

羅漢道不？

Luó Hàn Dào Fǒu

須菩提言：不也。世尊！何以故？實無有法名

Xū Pú Tí Yán Fǒu Yě Shì Zūn Hé Yì Gù Shí Wú Yǒu Fǎ Míng

阿羅漢。世尊！若阿羅漢作是念我得阿羅漢道，即

Ā Luó Hàn Shì Zūn Ruò Ā Luó Hàn Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Ā Luó Hàn Dào Jí

為著我人眾生壽者。世尊！佛說我得無諍三昧，人

Wéi Zhuó Wǒ Rén Zhòng Shēng Shòu Zhě Shì Zūn Fó Shuō Wǒ Dé Wú Zhēng Sān Mèi Rén

中最为第一，是第一離欲阿羅漢。我不作是念我是

Zhōng Zuì Wéi Dì Yī Shì Dì Yī Lí Yù Ā Luó Hàn Wǒ Bú Zuò Shì Niàn Wǒ Shì

離欲阿羅漢。世尊！我若作是念我得阿羅漢道，世

Lí Yù Ā Luó Hàn Shì Zūn Wǒ Ruò Zuò Shì Niàn Wǒ Dé Ā Luó Hàn Dào Shì

尊則不說須菩提是樂阿蘭那行者。以須菩提實無所

Zūn Zé Bù Shuō Xū Pú Tí Shì Yào Ā Lán Nà Xíng Zhě Yǐ Xū Pú Tí Shí Wú Suǒ

行，而名須菩提是樂阿蘭那行。

Xíng Ér Míng Xū Pú Tí Shì Yào Ā Lán Nà Xíng

佛告須菩提：於意云何？如來昔在然燈佛所，

Fó Gào Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Xī Zài Rán Dēng Fó Suǒ

於法有所得不？

Yú Fǎ Yǒu Suǒ Dé Fǒu

世尊！如來在然燈佛所，於法實無所得。

Shì Zūn Rú Lái Zài Rán Dēng Fó Suǒ Yú Fǎ Shí Wú Suǒ Dé

須菩提！於意云何？菩薩莊嚴佛土不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Pú Sà Zhuāng Yán Fó Tǔ Fǒu

不也。世尊！何以故？莊嚴佛土者，則非莊嚴
Fòu Yě Shì Zūn Hé Yǐ Gù Zhuāng Yán Fó Tǔ Zhě Zé Fēi Zhuāng Yán

，是名莊嚴。
Shì Míng Zhuāng Yán

是故須菩提，諸菩薩摩訶薩應如是生清淨心：
Shì Gù Xū Pú Tí Zhū Pú Sā Mó Hé Sā Yīng Rú Shì Shēng Qīng Jìng Xīn

不應住色生心，不應住聲香味觸法生心，應無所住
Bù Yīng Zhù Sè Shēng Xīn Bù Yīng Zhù Shēng Xiāng Wèi Chù Fǎ Shēng Xīn Yīng Wú Suǒ Zhù

而生其心。
Ér Shēng Qí Xīn

須菩提！譬如有人身如須彌山王，於意云何？
Xū Pú Tí Pì Rú Yǒu Rén Shēn Rú Xū Mí Shān Wáng Yú Yì Yún Hé

是身為大不？
Shì Shēn Wéi Dà Fǒu

須菩提言：甚大。世尊！何以故？佛說非身，
Xū Pú Tí Yán Shèn Dà Shì Zūn Hé Yǐ Gù Fó Shuō Fēi Shēn

是名大身。
Shì Míng Dà Shēn

須菩提！如恒河中所有沙數，如是沙等恒河，
Xū Pú Tí Rú Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Shù Rú Shì Shā Dēng Héng Hé

於意云何？是諸恒河沙寧為多不？
Yú Yì Yún Hé Shì Zhū Héng Hé Shā Níng Wéi Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！但諸恒河尚多無數，
Xū Pú Tí Yán Shèn Duō Shì Zūn Dàn Zhū Héng Hé Shàng Duō Wú Shù

何況其沙。
Hé Kuàng Qí Shā

須菩提！我今實言告汝。若有善男子善女人，
Xū Pú Tí Wǒ Jīn Shí Yán Gào Rǔ Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén

以七寶滿爾所恒河沙數三千大千世界以用布施，得
Yǐ Qī Bǎo Mǎn Ěr Suǒ Héng Hé Shā Shù Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiè Yǐ Yòng Bù Shī Dé

福多不？
Fú Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！
Xū Pú Tí Yán Shēn Duō Shì Zūn

佛告須菩提：若善男子善女人，於此經中乃至
Fó Gào Xū Pú Tí Ruò Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yú Cǐ Jīng Zhōng Nǎi Zhì

受持四句偈等，為他人說，而此福德勝前福德。
Shòu Chí Sì Jù Jì Děng Wèi Tā Rén Shuō Ěr Cǐ Fú Dé Shèng Qián Fú Dé

復次須菩提！隨說是經乃至四句偈等，當知此
Fù Cì Xū Pú Tí Suí Shuō Shì Jīng Nǎi Zhì Sì Jù Jì Děng Dāng Zhī Cǐ

處一切世間天人阿修羅皆應供養，如佛塔廟，何況
Chù Yī Qiè Shì Jiān Tiān Rén Ā Xiū Luó Jiē Yīng Gòng Yǎng Rú Fó Tǎ Miào Hé Kuàng

有人盡能受持讀誦。須菩提！當知是人成就最上第
Yǒu Rén Jìn Néng Shòu Chí Dú Sòng Xū Pú Tí Dāng Zhī Shì Rén Chéng Jiù Zuì Shàng Dì

一希有之法。若是經典所在之處，則為有佛，若尊
Yī Xī Yǒu Zhī Fǎ Ruò Shì Jīng Diǎn Suǒ Zài Zhī Chù Zé Wéi Yǒu Fó Ruò Zūn

重弟子。
Zhòng Dì Zǐ

爾時須菩提白佛言：世尊！當何名此經？我等
Ěr Shí Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Dāng Hé Míng Cǐ Jīng Wǒ Děng

云何奉持？
Yún Hé Fèng Chí

佛告須菩提：是經名為《金剛般若波羅蜜》，
Fó Gào Xū Pú Tí Shì Jīng Míng Wéi Jīn Gāng Bō Rě Bō Luó Mì

以是名字汝當奉持。所以者何？須菩提！佛說般若
Yǐ Shì Míng Zì Rǔ Dāng Fèng Chī Suǒ Yì Zhě Hé Xū Pú Tí Fó Shuō Bō Rě

波羅蜜，則非般若波羅蜜。
Bō Luó Mì Zé Fēi Bō Rě Bō Luó Mì

須菩提！於意云何？如來有所說法不？
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Fǒu

須菩提白佛言：世尊！如來無所說。
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Rú Lái Wú Suǒ Shuō

須菩提！於意云何？三千大千世界所有微塵，
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiè Suǒ Yǒu Wēi Chén

是為多不？
Shì Wéi Duō Fǒu

須菩提言：甚多。世尊！
Xū Pú Tí Yán Shèn Duō Shì Zūn

須菩提！諸微塵，如來說非微塵，是名微塵。
Xū Pú Tí Zhū Wēi Chén Rú Lái Shuō Fēi Wēi Chén Shì Míng Wēi Chén

如來說世界，非世界，是名世界。
Rú Lái Shuō Shì Jiè Fēi Shì Jiè Shì Míng Shì Jiè

須菩提！於意云何？可以三十二相見如來不？
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Kě Yì Sān Shí Èr Xiàng Jiàn Rú Lái Fǒu

不也。世尊！何以故？如來說三十二相，即是
Fǒu Yě Shì Zūn Hé Yì Gù Rú Lái Shuō Sān Shí Èr Xiàng Jí Shì

非相，是名三十二相。
Fēi Xiàng Shì Míng Sān Shí Èr Xiàng

須菩提！若有善男子善女人，以恒河沙等身命

Xū Pú Tí Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yǐ Héng Hé Shā Dēng Shēn Mìng

布施，若復有人於此經中，乃至受持四句偈等為他

Bù Shī Ruò Fù Yǒu Rén Yú Cǐ Jīng Zhōng Nǎi Zhì Shòu Chī Sì Jǔ Jì Dēng Wèi Tā

人說，其福甚多。

Rén Shuō Qí Fú Shēn Duō

爾時須菩提聞說是經，深解義趣，涕淚悲泣，

Ēr Shí Xū Pú Tí Wén Shuō Shì Jīng Shēn Jiě Yì Qù Tì Lèi Bēi Qì

而白佛言：希有！世尊！佛說如是甚深經典，我從

Ér Bó Fó Yán Xī Yǒu Shì Zūn Fó Shuō Rú Shì Shēn Shēn Jīng Diǎn Wǒ Cóng

昔來所得慧眼，未曾得聞如是之經。世尊！若復有

Xī Lái Suǒ Dé Huì Yǎn Wèi Céng Dé Wén Rú Shì Zhī Jīng Shì Zūn Ruò Fù Yǒu

人得聞是經，信心清淨，則生實相。當知是人，成

Rén Dé Wén Shì Jīng Xìn Xīn Qīng Jīng Zé Shēng Shí Xiàng Dāng Zhī Shì Rén Chéng

就第一希有功德。世尊！是實相者，則是非相，是

Jiù Dì Yī Xī Yǒu Gōng Dé Shì Zūn Shì Shí Xiàng Zhě Zé Shì Fēi Xiàng Shì

故如來說名實相。世尊！我今得聞如是經典，信解

Gù Rú Lái Shuō Míng Shí Xiàng Shì Zūn Wǒ Jīn Dé Wén Rú Shì Jīng Diǎn Xìn Jiě

受持不足為難。若當來世後五百歲，其有眾生得聞

Shòu Chī Bù Zú Wéi Nán Ruò Dāng Lái Shì Hòu Wǔ Bǎi Suì Qí Yǒu Zhòng Shēng Dé Wén

是經信解受持，是人則為第一希有。何以故？此人

Shì Jīng Xìn Jiě Shòu Chī Shì Rén Zé Wéi Dì Yī Xī Yǒu Hé Yǐ Gù Cǐ Rén

無我相人相眾生相壽者相。所以者何？我相即是非

Wú Wǒ Xiàng Rén Xiàng Zhòng Shēng Xiàng Shòu Zhě Xiàng Suǒ Yǐ Zhě Hé Wǒ Xiàng Jí Shì Fēi

相，人相眾生相壽者相即是非相。何以故？離一切

Xiàng Rén Xiàng Zhòng Shēng Xiàng Shòu Zhě Xiàng Jí Shì Fēi Xiàng Hé Yǐ Gù Lí Yī Qiè

諸相，則名諸佛。

Zhū Xiāng

Zé Míng Zhū Fó

佛告須菩提：如是！如是！若復有人得聞是經

Fó Gào Xū Pú Tí

Rú Shì

Rú Shì

Ruò Fù

Yǒu Rén

Dé Wén

Shì Jīng

，不驚不怖不畏，當知是人甚為希有。何以故？須

Bù Jīng

Bù Bù

Bù Wèi

Dāng Zhī

Shì Rén

Shèn Wéi

Xī Yǒu

Hé Yǐ

Gù

Xū

菩提！如來說第一波羅蜜，非第一波羅蜜，是名第

Pú Tí

Rú Lái

Shuō Dì

Yī Bō

Luó Mì

Fēi Dì

Yī Bō

Luó Mì

Shì Míng

Dì

一波羅蜜。

Yī Bō

Luó Mì

須菩提！忍辱波羅蜜，如來說非忍辱波羅蜜。

Xū Pú Tí

Rěn Rǔ

Bō Luó Mì

Rú Lái

Shuō Fēi

Rěn Rǔ

Bō Luó Mì

何以故？須菩提！如我昔為歌利王割截身體，我於

Hé Yǐ

Gù

Xū Pú Tí

Rú Wǒ

Xī Wéi

Gē Lì Wáng

Gē Jié

Shēn Tǐ

Wǒ Yú

爾時，無我相、無人相、無眾生相、無壽者相。何

Ěr Shí

Wú Wǒ Xiāng

Wú Rén Xiāng

Wú Zhòng Shēng Xiāng

Wú Shòu Zhě Xiāng

Hé

以故？我於往昔節節支解時，若有我相人相眾生相

Yǐ Gù

Wǒ Yú

Wǎng Xī

Jié Jié

Zhī Jiě

Shí

Ruò Yǒu

Wǒ Xiāng

Rén Xiāng

Zhòng Shēng Xiāng

壽者相，應生瞋恨。須菩提！又念過去於五百世作

Shòu Zhě Xiāng

Yīng Shēng Chēn Hèn

Xū Pú Tí

Yòu Niàn

Guò Qū

Yú Wǔ

Bǎi Shì

Zuò

忍辱仙人，於爾所世，無我相、無人相、無眾生相

Rěn Rǔ Xiān Rén

Yú Ěr Suǒ Shì

Wú Wǒ Xiāng

Wú Rén Xiāng

Wú Zhòng Shēng Xiāng

、無壽者相。是故須菩提！菩薩應離一切相，發阿

Wú Shòu Zhě Xiāng

Shì Gù

Xū Pú Tí

Pú Sà

Yīng Lí

Yí Qiè Xiāng

Fā Ā

耨多羅三藐三菩提心。不應住色生心，不應住聲香

Nòu Duō

Luó Sān Miǎo Sān

Pú Tí Xīn

Bù Yīng

Zhù Sè Shēng Xīn

Bù Yīng

Zhù Shēng Xiāng

味觸法生心，應生無所住心。若心有住，則為非住

。是故佛說菩薩心不應住色布施。

須菩提！菩薩為利益一切眾生應如是布施。如

來說一切諸相，即是非相。又說一切眾生，則非眾

生。

須菩提！如來是真語者、實語者、如語者、不

誑語者、不異語者。

須菩提！如來所得法，此法無實無虛。

須菩提！若菩薩心住於法而行布施，如人入闇

，則無所見。若菩薩心不住法而行布施，如人有目

，日光明照，見種種色。

須菩提！當來之世，若有善男子、善女人，能

於此經受持讀誦，則為如來以佛智慧，悉知是人，

悉見是人，皆得成就無量無邊功德。

Xī Jiàn Shì Rén Jiē Dé Chéng Jiù Wú Liàng Wú Biān Gōng Dé

須菩提！若有善男子善女人，初日分以恒河沙

Xū Pú Tí Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Chū Rì Fēn Yǐ Héng Hé Shā

等身布施，中日分復以恒河沙等身布施，後日分亦

Děng Shēn Bù Shī Zhōng Rì Fēn Fù Yǐ Héng Hé Shā Děng Shēn Bù Shī Hòu Rì Fēn Yì

以恒河沙等身布施，如是無量百千萬億劫以身布施

Yǐ Héng Hé Shā Děng Shēn Bù Shī Rú Shì Wú Liàng Bǎi Qiān Wàn Yì Jié Yǐ Shēn Bù Shī

。若復有人，聞此經典，信心不逆，其福勝彼，何

Ruò Fù Yǒu Rén Wén Cǐ Jīng Diǎn Xìn Xīn Bú Nì Qí Fú Shèng Bǐ Hé

況書寫受持讀誦、為人解說。

Kuàng Shū Xiě Shòu Chí Dú Sòng Wèi Rén Jiě Shuō

須菩提！以要言之，是經有不可思議、不可稱

Xū Pú Tí Yǐ Yào Yán Zhī Shì Jīng Yǒu Bù Kě Sī Yì Bù Kě Chēng

量、無邊功德。如來為發大乘者說，為發最上乘者

Liàng Wú Biān Gōng Dé Rú Lái Wèi Fā Dà Chèng Zhě Shuō Wèi Fā Zuì Shàng Chèng Zhě

說。若有人能受持讀誦，廣為人說，如來悉知是人

Shuō Ruò Yǒu Rén Néng Shòu Chí Dú Sòng Guǎng Wèi Rén Shuō Rú Lái Xī Zhī Shì Rén

，悉見是人，皆成就不可量、不可稱、無有邊、不

Xī Jiàn Shì Rén Jiē Chéng Jiù Bù Kě Liàng Bù Kě Chēng Wú Yǒu Biān Bù

可思議功德。如是人等，則為荷擔如來阿耨多羅三

Kě Sī Yì Gōng Dé Rú Shì Rén Děng Zé Wèi Hè Dàn Rú Lái Ā Nòu Duō Luó Sān

藐三菩提。何以故？須菩提！若樂小法者，著我見

Miǎo Sān Pú Tí Hé Yǐ Gù Xū Pú Tí Ruò Yào Xiǎo Fǎ Zhé Zhuó Wǒ Jiàn

人見眾生見壽者見，則於此經不能聽受讀誦為人解

Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn Zé Yú Cǐ Jīng Bù Néng Tīng Shòu Dú Sòng Wèi Rén Jiě

說。
Shuō

須菩提！在在處處，若有此經，一切世間天人
Xū Pú Tí Zài Zài Chù Chù Ruò Yǒu Cǐ Jīng Yī Qiè Shì Jiān Tiān Rén

阿修羅所應供養。當知此處則是塔，皆應恭敬作
Ā Xiū Luó Suǒ Yīng Gòng Yǎng Dāng Zhī Cǐ Chù Zé Wéi Shì Tá Jiē Yīng Gōng Jìng Zuò

禮圍繞，以諸華香而散其處。
Lǐ Wéi Rào Yǐ Zhū Huā Xiāng Ēr Sān Qí Chù

復次須菩提！善男子善女人，受持讀誦此經，
Fù Cì Xū Pú Tí Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Shòu Chí Dú Sòng Cǐ Jīng

若為人輕賤，是人先世罪業，應墮惡道。以今世人
Ruò Wéi Rén Qīng Jiǎn Shì Rén Xiān Shī Zuì Yè Yīng Duò Ē Dào Yǐ Jīn Shì Rén

輕賤故，先世罪業則為消滅，當得阿耨多羅三藐三
Qīng Jiǎn Gù Xiān Shī Zuì Yè Zé Wéi Xiāo Miè Dāng Dé Ā Nōu Duō Luó Sān Miǎo Sān

菩提。
Pú Tí

須菩提！我念過去無量阿僧祇劫於然燈佛前，
Xū Pú Tí Wǒ Niàn Guò Qù Wú Liàng Ā Sēng Qí Jié Yú Rán Dēng Fó Qián

得值八百四千萬億那由他諸佛，悉皆供養承事無空
Dé Zhí Bā Bǎi Sì Qiān Wàn Yì Nà Yóu Tā Zhū Fó Xī Jiē Gòng Yǎng Chéng Shì Wú Kōng

過者。若復有人於後末世，能受持讀誦此經，所得
Guò Zhě Ruò Fù Yǒu Rén Yú Hòu Mò Shī Néng Shòu Chí Dú Sòng Cǐ Jīng Suǒ Dé

功德，於我所供養諸佛功德，百分不及一，千萬億
Gōng Dé Yú Wǒ Suǒ Gòng Yǎng Zhū Fó Gōng Dé Bǎi Fēn Bù Jí Yī Qiān Wàn Yì

分，乃至算數譬喻所不能及。
Fēn Nǎi Zhì Suàn Shù Pì Yǔ Suǒ Bù Néng Jí

須菩提！若善男子善女人於後末世，有受持讀

Xū Pú Tí Ruò Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Yú Hòu Mò Shì Yǒu Shòu Chí Dú

誦此經，所得功德我若具說者，或有人聞心則狂亂

Sòng Cǐ Jīng Suǒ Dé Gōng Dé Wó Ruò Jǔ Shuō Zhě Huò Yǒu Rén Wén Xīn Zē Kuáng Luàn

，狐疑不信。須菩提！當知是經義不可思議，果報

Hú Yí Bú Xìn Xū Pú Tí Dāng Zhī Shì Jīng Yì Bù Kě Sī Yì Guǒ Bào

亦不可思議。

Yì Bù Kě Sī Yì

爾時須菩提白佛言：世尊！善男子善女人發阿

Ēr Shí Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Ā

耨多羅三藐三菩提心，云何應住？云何降伏其心？

Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Yún Hé Yīng Zhù Yún Hé Xiáng Fú Qí Xīn

佛告須菩提：善男子善女人發阿耨多羅三藐三

Fó Gào Xū Pú Tí Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān

菩提者，當生如是心，我應滅度一切眾生，滅度一

Pú Tí Zhě Dāng Shēng Rú Shì Xīn Wǒ Yīng Miè Dù Yì Qiè Zhòng Shēng Miè Dù Yì

切眾生已，而無有一眾生實滅度者。何以故？若菩

Qiè Zhòng Shēng Yì Ēr Wú Yǒu Yì Zhòng Shēng Shí Miè Dù Zhě Hé Yì Gù Ruò Pú

薩有我相人相眾生相壽者相，則非菩薩。所以者何

Sà Yǒu Wǒ Xiāng Rén Xiāng Zhòng Shēng Xiāng Shòu Zhě Xiāng Zé Fēi Pú Sà Suǒ Yì Zhě Hé

？須菩提！實無有法發阿耨多羅三藐三菩提者。

Xū Pú Tí Shí Wú Yǒu Fǎ Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Zhě

須菩提！於意云何？如來於然燈佛所，有法得

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yú Rán Dēng Fó Suǒ Yǒu Fǎ Dé

阿耨多羅三藐三菩提不？

Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Fǒu

不也。世尊！如我解佛所說義，佛於然燈佛所

Fóu Yě Shì Zūn Rú Wǒ Jiě Fó Suǒ Shuō Yì Fó Yú Rán Dēng Fó Suǒ

，無有法得阿耨多羅三藐三菩提。

Wú Yǒu Fǎ Dé Ā Nǒu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

佛言：如是！如是！須菩提！實無有法如來得

Fó Yán Rú Shì Rú Shì Xū Pú Tí Shí Wú Yǒu Fǎ Rú Lái Dé

阿耨多羅三藐三菩提。須菩提！若有法如來得阿耨

Ā Nǒu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Ruò Yǒu Fǎ Rú Lái Dé Ā Nǒu

多羅三藐三菩提，然燈佛則不與我授記：汝於來世

Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Rán Dēng Fó Zé Bù Yǔ Wǒ Shòu Jì Rǔ Yú Lái Shì

當得作佛，號釋迦牟尼。以實無有法得阿耨多羅三

Dāng Dé Zuò Fó Hào Shì Jiā Móu Ní Yǐ Shí Wú Yǒu Fǎ Dé Ā Nǒu Duō Luó Sān

藐三菩提，是故然燈佛與我授記，作是言：汝於來

Miǎo Sān Pú Tí Shì Gù Rán Dēng Fó Yǔ Wǒ Shòu Jì Zuò Shì Yán Rǔ Yú Lái

世當得作佛，號釋迦牟尼。何以故？如來者，即諸

Shì Dāng Dé Zuò Fó Hào Shì Jiā Móu Ní Hé Yǐ Gù Rú Lái Zhě Jí Zhū

法如義。

Fǎ Rú Yì

若有人言：如來得阿耨多羅三藐三菩提。須菩

Ruò Yǒu Rén Yán Rú Lái Dé Ā Nǒu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú

提！實無有法，佛得阿耨多羅三藐三菩提。須菩提

Tí Shí Wú Yǒu Fǎ Fó Dé Ā Nǒu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí

！如來所得阿耨多羅三藐三菩提，於是中無實無虛

Rú Lái Suǒ Dé Ā Nǒu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yú Shì Zhōng Wú Shí Wú Xū

。是故如來說一切法皆是佛法。須菩提！所言一切

Shì Gù Rú Lái Shuō Yī Qiè Fǎ Jiē Shì Fó Fǎ Xū Pú Tí Suǒ Yán Yī Qiè

法者，即非一切法，是故名一切法。

Fǎ Zhě Jí Fēi Yí Qiē Fǎ Shì Gù Míng Yí Qiē Fǎ

須菩提！譬如人身長大。

Xū Pú Tí Pì Rú Rén Shēn Cháng Dà

須菩提言：世尊！如來說人身長大，則為非大

Xū Pú Tí Yán Shì Zūn Rú Lái Shuō Rén Shēn Cháng Dà Zé Wéi Fēi Dà

身，是名大身。

Shēn Shì Míng Dà Shēn

須菩提！菩薩亦如是。若作是言我當滅度無量

Xū Pú Tí Pú Sà Yì Rú Shì Ruò Zuò Shì Yán Wǒ Dǎng Miè Dù Wú Liàng

眾生，則不名菩薩。何以故？須菩提！無有法名為

Zhòng Shēng Zé Bù Míng Pú Sà Hé Yì Gù Xū Pú Tí Wú Yǒu Fǎ Míng Wéi

菩薩。是故佛說一切法無我無人無眾生無壽者。須

Pú Sà Shì Gù Fó Shuō Yí Qiē Fǎ Wú Wǒ Wú Rén Wú Zhòng Shēng Wú Shòu Zhě Xū

菩提！若菩薩作是言我當莊嚴佛土，是不名菩薩。

Pú Tí Ruò Pú Sà Zuò Shì Yán Wǒ Dǎng Zhuāng Yán Fó Tǔ Shì Bù Míng Pú Sà

何以故？如來說莊嚴佛土者，即非莊嚴，是名莊嚴

Hé Yì Gù Rú Lái Shuō Zhuāng Yán Fó Tǔ Zhě Jí Fēi Zhuāng Yán Shì Míng Zhuāng Yán

。須菩提！若菩薩通達無我法者，如來說名真是菩

Xū Pú Tí Ruò Pú Sà Tōng Dá Wú Wǒ Fǎ Zhě Rú Lái Shuō Míng Zhēn Shì Pú

薩。

Sà

須菩提！於意云何？如來有肉眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Ròu Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有肉眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Ròu Yǎn

須菩提！於意云何？如來有天眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Tiān Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有天眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Tiān Yǎn

須菩提！於意云何？如來有慧眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Huì Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有慧眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Huì Yǎn

須菩提！於意云何？如來有法眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Fǎ Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有法眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Fǎ Yǎn

須菩提！於意云何？如來有佛眼不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Yǒu Fó Yǎn Fǒu

如是。世尊！如來有佛眼。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Yǒu Fó Yǎn

須菩提！於意云何？恒河中所有沙，佛說是沙

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Fó Shuō Shì Shā

不？

Fǒu

如是。世尊！如來說是沙。

Rú Shì Shì Zūn Rú Lái Shuō Shì Shā

須菩提！於意云何？如一恒河中所有沙，有如

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Yì Héng Hé Zhōng Suǒ Yǒu Shā Yǒu Rú

是等恒河，是諸恒河所有沙數佛世界，如是寧為多

Shì Děng Héng Hé Shì Zhū Héng Hé Suǒ Yǒu Shā Shù Fó Shì Jiè Rú Shì Níng Wéi Duō

不？
Fǒu

甚多。世尊！
Shèn Duō Shì Zūn

佛告須菩提：爾所國土中，所有眾生，若干種
Fó Gào Xū Pú Tí Ěr Suǒ Guó Tǔ Zhōng Suǒ Yǒu Zhòng Shēng Ruò Gān Zhǒng

心，如來悉知。何以故？如來說諸心皆為非心，是
Xīn Rú Lái Xī Zhī Hé Yǐ Gù Rú Lái Shuō Zhǔ Xīn Jiē Wéi Fēi Xīn Shì

名為心。所以者何？須菩提！過去心不可得，現在
Míng Wéi Xīn Suǒ Yǐ Zhě Hé Xū Pú Tí Guò Qù Xīn Bù Kě Dé Xiàn Zài

心不可得，未來心不可得。
Xīn Bù Kě Dé Wèi Lái Xīn Bù Kě Dé

須菩提！於意云何？若有人滿三千大千世界七
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Ruò Yǒu Rén Mǎn Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiè Qī

寶以用布施，是人以是因緣得福多不？
Bǎo Yǐ Yòng Bù Shī Shì Rén Yǐ Shī Yīn Yuán Dé Fú Duō Fǒu

如是。世尊！此人以是因緣，得福甚多。
Rú Shì Shì Zūn Cǐ Rén Yǐ Shī Yīn Yuán Dé Fú Shèn Duō

須菩提！若福德有實，如來不說得福德多。以
Xū Pú Tí Ruò Fú Dé Yǒu Shí Rú Lái Bù Shuō Dé Fú Dé Duō Yǐ

福德無故，如來說得福德多。
Fú Dé Wú Gù Rú Lái Shuō Dé Fú Dé Duō

須菩提！於意云何？佛可以具足色身見不？
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Fó Kě Yǐ Jù Zú Sè Shēn Jiàn Fǒu

不也。世尊！如來不應以色身見。何以故？如
Fǒu Yě Shì Zūn Rú Lái Bù Yīng Yǐ Sè Shēn Jiàn Hé Yǐ Gù Rú

來說具足色身，即非具足色身，是名具足色身。

Lái Shuō Jù Zú Sè Shēn Jí Fēi Jù Zú Sè Shēn Shì Míng Jù Zú Sè Shēn

須菩提！於意云何？如來可以具足諸相見不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rú Lái Kě Yǐ Jù Zú Zhū Xiàng Jiàn Fǒu

不也。世尊！如來不應以具足諸相見。何以故

Fǒu Yě Shì Zūn Rú Lái Bù Yīng Yǐ Jù Zú Zhū Xiàng Jiàn Hé Yǐ Gù

？如來說諸相具足，即非具足，是名諸相具足。

Rú Lái Shuō Zhū Xiàng Jù Zú Jí Fēi Jù Zú Shì Míng Zhū Xiàng Jù Zú

須菩提！汝勿謂如來作是念：我當有所說法。

Xū Pú Tí Rǔ Wù Wèi Rú Lái Zuò Shì Niàn Wǒ Dāng Yǒu Suǒ Shuō Fǎ

莫作是念！何以故？若人言：如來有所說法。即為

Mò Zuò Shì Niàn Hé Yǐ Gù Ruò Rén Yán Rú Lái Yǒu Suǒ Shuō Fǎ Jí Wéi

謗佛，不能解我所說故。須菩提！說法者，無法可

Bàng Fó Bù Néng Jiě Wǒ Suǒ Shuō Gù Xū Pú Tí Shuō Fǎ Zhě Wú Fǎ Kě

說，是名說法。

Shuō Shì Míng Shuō Fǎ

爾時慧命須菩提白佛言：世尊！頗有眾生於未

Ěr Shí Huì Mìng Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Pǒ Yǒu Zhòng Shēng Yú Wèi

來世，聞說是法，生信心不？

Lái Shì Wén Shuō Shì Fǎ Shēng Xìn Xìn Fǒu

佛言：須菩提！彼非眾生非不眾生。何以故？

Fó Yán Xū Pú Tí Bǐ Fēi Zhòng Shēng Fēi Bù Zhòng Shēng Hé Yǐ Gù

須菩提！眾生眾生者，如來說非眾生，是名眾生。

Xū Pú Tí Zhòng Shēng Zhòng Shēng Zhě Rú Lái Shuō Fēi Zhòng Shēng Shì Míng Zhòng Shēng

須菩提白佛言：世尊！佛得阿耨多羅三藐三菩

Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Fó Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú

提，為無所得耶？

Tí Wéi Wú Suǒ Dé Yé

如是如是！須菩提！我於阿耨多羅三藐三菩提

Rú Shì Rú Shì Xū Pú Tí Wǒ Yú Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

，乃至無有少法可得，是名阿耨多羅三藐三菩提。

Nǎi Zhì Wú Yǒu Shǎo Fǎ Kě Dé Shì Míng Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

復次須菩提！是法平等無有高下，是名阿耨多

Fù Cì Xū Pú Tí Shì Fǎ Píng Dèng Wú Yǒu Gāo Xià Shì Míng Ā Nòu Duō

羅三藐三菩提。以無我無人無眾生無壽者修一切善

Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Yǐ Wú Wǒ Wú Rén Wú Zhòng Shēng Wú Shòu Zhě Xiū Yī Qiè Shàn

法，則得阿耨多羅三藐三菩提。須菩提！所言善法

Fǎ Zé Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Suǒ Yán Shàn Fǎ

者，如來說非善法，是名善法。

Zhě Rú Lái Shuō Fēi Shàn Fǎ Shì Míng Shàn Fǎ

須菩提！若三千大千世界中所有諸須彌山王，

Xū Pú Tí Ruò Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiè Zhōng Suǒ Yǒu Zhū Xū Mí Shān Wáng

如是等七寶聚，有人持用布施。若人以此般若波羅

Rú Shì Dèng Qī Bǎo Jù Yǒu Rén Chí Yòng Bù Shī Ruò Rén Yǐ Cǐ Bō Rě Bō Luó

蜜經乃至四句偈等，受持、為他人說，於前福德百

Mì Jīng Nǎi Zhì Sì Jù Jì Dèng Shòu Chí Wèi Tā Rén Shuō Yú Qián Fú Dé Bǎi

分不及一，百千萬億分，乃至算數譬喻所不能及。

Fēn Bù Jí Yī Bǎi Qiān Wàn Yì Fēn Nǎi Zhì Suàn Shù Pī Yǔ Suǒ Bù Néng Jí

須菩提！於意云何？汝等勿謂如來作是念：我

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Rǔ Dèng Wú Wèi Rú Lái Zuò Shì Niàn Wǒ

當度眾生。須菩提！莫作是念！何以故？實無有眾

Dāng Dù Zhòng Shēng Xū Pú Tí Mò Zuò Shì Niàn Hé Yǐ Gù Shí Wú Yǒu Zhòng

生如來度者。若有眾生如來度者，如來則有我、人
Shēng Rú Lái Dù Zhě Ruò Yǒu Zhòng Shēng Rú Lái Dù Zhě Rú Lái Zē Yǒu Wǒ Rén

、眾生、壽者。須菩提！如來說有我者，則非有我
Zhòng Shēng Shǒu Zhě Xū Pú Tí Rú Lái Shuō Yǒu Wǒ Zhě Zé Fēi Yǒu Wǒ

，而凡夫之人以為有我。須菩提！凡夫者，如來說
Ēr Fán Fū Zhī Rén Yǐ Wéi Yǒu Wǒ Xū Pú Tí Fán Fū Zhě Rú Lái Shuō

則非凡夫。
Zé Fēi Fán Fū

須菩提！於意云何？可以三十二相觀如來不？
Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Kě Yǐ Sān Shí Ēr Xiāng Guān Rú Lái Fǒu

須菩提言：如是！如是！以三十二相觀如來。
Xū Pú Tí Yán Rú Shì Rú Shì Yǐ Sān Shí Ēr Xiāng Guān Rú Lái

佛言：須菩提！若以三十二相觀如來者，轉輪
Fó Yán Xū Pú Tí Ruò Yǐ Sān Shí Ēr Xiāng Guān Rú Lái Zhě Zhuǎn Lún

聖王則是如來。
Shèng Wáng Zé Shì Rú Lái

須菩提白佛言：世尊！如我解佛所說義，不
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Rú Wǒ Jiě Fó Suǒ Shuō Yì Bù

應以三十二相觀如來。
Yīng Yǐ Sān Shí Ēr Xiāng Guān Rú Lái

爾時世尊而說偈言：
Ēr Shí Shì Zūn Ēr Shuō Jì Yán

若以色見我，以音聲求我，
Ruò Yǐ Sè Jiàn Wǒ Yǐ Yīn Shēng Qiú Wǒ

是人行邪道，不能見如來。
Shì Rén Xíng Xié Dào Bù Néng Jiàn Rú Lái

須菩提！汝若作是念如來不以具足相故得阿耨
Xū Pú Tí Rǔ Ruò Zuò Shì Niàn Rú Lái Bù Yǐ Jù Zú Xiàng Gù Dé Ā Nòu

多羅三藐三菩提。須菩提！莫作是念如來不以具足
Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xū Pú Tí Mò Zuò Shì Niàn Rú Lái Bù Yǐ Jù Zú

相故得阿耨多羅三藐三菩提。
Xiàng Gù Dé Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

須菩提！汝若作是念：發阿耨多羅三藐三菩提
Xū Pú Tí Rǔ Ruò Zuò Shì Niàn Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí

者，說諸法斷滅。莫作是念！何以故？發阿耨多羅
Zhě Shuō Zhū Fǎ Duàn Miè Mò Zuò Shì Niàn Hé Yǐ Gù Fā Ā Nòu Duō Luó

三藐三菩提者，於法不說斷滅相。
Sān Miǎo Sān Pú Tí Zhě Yú Fǎ Bù Shuō Duàn Miè Xiàng

須菩提！若菩薩以滿恒河沙等世界七寶布施。
Xū Pú Tí Ruò Pú Sā Yǐ Mǎn Héng Hé Shā Dēng Shì Jiè Qī Bǎo Bù Shī

若復有人知一切法無我，得成於忍，此菩薩勝前菩
Ruò Fù Yǒu Rén Zhī Yī Qiē Fǎ Wú Wǒ Dé Chéng Yú Rěn Cǐ Pú Sà Shèng Qián Pú

薩所得功德。須菩提！以諸菩薩不受福德故。
Sà Suǒ Dé Gōng Dé Xū Pú Tí Yǐ Zhū Pú Sà Bù Shòu Fú Dé Gù

須菩提白佛言：世尊！云何菩薩不受福德？
Xū Pú Tí Bó Fó Yán Shì Zūn Yún Hé Pú Sà Bù Shòu Fú Dé

須菩提！菩薩所作福德不應貪著，是故說不受
Xū Pú Tí Pú Sà Suǒ Zuò Fú Dé Bù Yīng Tān Zhuó Shì Gù Shuō Bù Shòu

福德。
Fú Dé

須菩提！若有人言：如來若來若去、若坐若臥
Xū Pú Tí Ruò Yǒu Rén Yán Rú Lái Ruò Lái Ruò Qù Ruò Zuò Ruò Wò

。是人_{Shì Rén}不解_{Bù Jiě}我所_{Wǒ Suǒ}說_{Shuō}義_{Yì}。何以_{Hé Yǐ}故_{Gù}？如來_{Rú Lái}者_{Zhě}，無所_{Wú Suǒ}從_{Cóng}來_{Lái}

，亦無_{Yì Wú}所_{Suǒ}去_{Qù}，故名_{Gù Míng}如來_{Rú Lái}。

須菩提_{Xū Pú Tí}！若善男子_{Ruò Shàn Nǚ Zǐ}善女人_{Shàn Nǚ Rén}，以三千大千世界_{Yì Sān Qiān Dà Qiān Shì Jiè}碎

為微塵_{Wéi Wēi Chén}，於意_{Yú Yì}云何_{Yún Hé}？是微塵眾_{Shì Wēi Chén Zhòng}寧為多_{Níng Wéi Duō}不_{Fǒu}？

甚多_{Shèn Duō}。世尊_{Shì Zūn}！何以_{Hé Yǐ}故_{Gù}？若是微塵眾_{Ruò Shì Wēi Chén Zhòng}實有者_{Shí Yǒu Zhě}，

佛則不說是微塵眾_{Fó Zé Bù Shuō Shì Wēi Chén Zhòng}。所以者何_{Suǒ Yǐ Zhě Hé}？佛說微塵眾_{Fó Shuō Wēi Chén Zhòng}，則非_{Zé Fēi}

微塵眾_{Wēi Chén Zhòng}，是名微塵眾_{Shì Míng Wēi Chén Zhòng}。世尊_{Shì Zūn}！如來所說三千大千世_{Rú Lái Suǒ Shuō Sān Qiān Dà Qiān Shì}

界 _{Jiè}，則非世界_{Zé Fēi Shì Jiè}，是名世界_{Shì Míng Shì Jiè}。何以_{Hé Yǐ}故_{Gù}？若世界實有_{Ruò Shì Jiè Shí Yǒu}，

則是一合相_{Zé Shì Yī Hé Xiāng}。如來說一合相_{Rú Lái Shuō Yī Hé Xiāng}，則非一合相_{Zé Fēi Yī Hé Xiāng}，是名一_{Shì Míng Yī}

合相_{Hé Xiāng}。

須菩提_{Xū Pú Tí}！一合相者_{Yī Hé Xiāng Zhě}，則是不可說_{Zé Shì Bù Kě Shuō}，但凡夫之人_{Dàn Fán Fū Zhī Rén}

貪著其事_{Tān Zhuó Qí Shì}。

須菩提_{Xū Pú Tí}！若人言_{Ruò Rén Yán}：佛說我見人見眾生見壽者見_{Fó Shuō Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn}

。須菩提！於意云何？是人解我所說義不？

Xū Pú Tí Yú Yì Yún Hé Shì Rén Jiě Wǒ Suǒ Shuō Yì Fǒu

世尊！是不解如來所說義。何以故？世尊說

Shì Zūn Shì Rén Bù Jiě Rú Lái Suǒ Shuō Yì Hé Yì Gù Shì Zūn Shuō

我見人見眾生見壽者見，即非我見人見眾生見壽者

Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn Jí Fēi Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě

見，是名我見人見眾生見壽者見。

Jiàn Shì Míng Wǒ Jiàn Rén Jiàn Zhòng Shēng Jiàn Shòu Zhě Jiàn

須菩提！發阿耨多羅三藐三菩提心者，於一切

Xū Pú Tí Fā Ā Nòu Duō Luó Sān Miǎo Sān Pú Tí Xīn Zhě Yú Yì Qiè

法應如是知、如是見、如是信解，不生法相。須菩

Fǎ Yīng Rú Shì Zhī Rú Shì Jiàn Rú Shì Xìn Jiě Bù Shēng Fǎ Xiàng Xū Pú

提！所言法相者，如來說即非法相，是名法相。

Tí Suǒ Yán Fǎ Xiàng Zhě Rú Lái Shuō Jí Fēi Fǎ Xiàng Shì Míng Fǎ Xiàng

須菩提！若有人以滿無量阿僧祇世界七寶持用

Xū Pú Tí Ruò Yǒu Rén Yǐ Mǎn Wú Liàng Ā Sēng Qí Shì Jiē Qī Bǎo Chí Yòng

布施，若有善男子善女人發菩薩心者，持於此經乃

Bù Shī Ruò Yǒu Shàn Nán Zǐ Shàn Nǚ Rén Fā Pú Sà Xīn Zhě Chí Yú Cǐ Jīng Nǎi

至四句偈等，受持讀誦為人演說，其福勝彼。云何

Zhì Sì Jù Jǐ Děng Shòu Chí Dú Sòng Wèi Rén Yǎn Shuō Qí Fú Shèng Bǐ Yún Hé

為人演說不取於相如如不動。何以故？

Wèi Rén Yǎn Shuō Bù Qǔ Yú Xiāng Rú Rú Bú Dòng Hé Yì Gù

一切有為法，如夢幻泡影，

Yì Qiè Yǒu Wéi Fǎ Rú Mèng Huàn Pào Yǐng

如露亦如電，應作如是觀。

Rú Lù Yì Rú Diàn Yīng Zuò Rú Shì Guān

佛說是經已，長老須菩提及諸比丘、比丘尼、
Fó Shuō Shì Jīng Yǐ Zhǎng Lǎo Xū Pú Tí Jī Zhū Bī Qiū Bǐ Qiū Ní

優婆塞、優婆夷，一切世間天人阿修羅，聞佛所說
Yōu Pó Sè Yōu Pó Yí Yī Qiè Shì Jiān Tiān Rén Ā Xiū Luó Wén Fó Suǒ Shuō

皆大歡喜，信受奉行。
Jiē Dà Huān Xǐ Xìn Shòu Fèng Xíng

補闕真言

南謨喝囉怛那哆囉夜耶 佉囉佉囉

俱住俱住 摩囉摩囉 虎囉 吽 賀賀

蘇怛拏 吽 潑抹拏 娑婆訶

補闕圓滿真言

翁 虎嚕 虎嚕 惹野穆契 娑訶

迴向偈

願消三障諸煩惱 願得智慧真明了
Yuàn Xiāo Sān Zhàng Zhū Fán Nǎo Yuàn Dé Zhì Huì Zhēn Míng Liǎo

普願罪障悉消除 世世常行菩薩道
Pǔ Yuàn Zuì Zhàng Xī Xiāo Chú Shì Shì Cháng Xíng Pú Sà Dào